

Forslag til Finanslov for 2023

(Naalakkersuisoq for Finanser og Ligestilling)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Finanser og Ligestilling)

3. behandling*Indledning*

På vegne af Naalakkersuisut vil jeg takke Finans- og Skatteudvalget for udvalgets grundige og hurtige behandling af Naalakkersuisuts ændringsforslag fremsat til 3. behandlingen.

Samtidigt skal jeg på vegne af Naalakkersuisut takke alle partierne for at stå sammen om en fælles finanslovsaftale. Det er utrolig positivt, at alle partierne har valgt at søge kompromisset og fokusere på de ting, der samler os og som vi er enige om, frem for på det, der skiller os.

Med finanslovsaftalen lægger vi et robust fundament for landets økonomiske politik i 2023. Det er også nødvendigt, idet vi fortsat står i en usikker geopolitisk og økonomiske situation. Verden og vores samfund vil således også i det kommende år være præget af konsekvenserne af Ruslands ulovlige invasion af Ukraine, den internationalt stigende inflation og påvirkningen af de globale forsyningskæder.

Overskud på finansloven for 2023

Det er i en sådan situation nødvendigt og gavnligt, at vi i dag vedtager en finanslov med overskud. For perioden 2023-2026 er der budgetteret med et samlet drifts- og anlægsoverskud på 172,8 mio. kr.

En ansvarlig finanslov udgør et vigtigt fundament for samfundets styring, men den kan ikke stå alene eller løse alle problemer. Mange af samfundets langsigtede udfordringer løses ikke gennem Finansloven, men gennem andre aftaler og tiltag. Vi har derfor i finanslovsaftalen sat en ramme for en række kommende tiltag, hvoraf jeg vil komme ind på nogle af de væsentligste.

Fokus på at få en større andel af unge i uddannelse og beskæftigelse

Det er helt centralt, at stadig flere af en årgang påbegynder og færdiggør en erhvervskompetencegivende uddannelse. Samtlige partier bag finanslovsaftalen kræver konkrete tiltag på dette område. Som bidrag til dette er der afsat midler til en konference for unge fra bygder og mindre byer, hvor dem vi taler om her i salen, selv får lov at komme til orde. Hvis vi skal skabe forandring, skal vi lytte til de mennesker forandringen vedrører.

Efterslæb på offentlige boliger og institutioner

Problemerne som følger af mange års utilstrækkeligt vedligehold af den offentlige bygningsmasse er velkendte. Særligt alvorlige er problemerne med vedligeholdelsestilstanden i de offentlige lejeboliger. Som følge heraf fremsætter Naalakkersuisut forslag til en tekstanmærkning, der giver bemyndigelse til lånoptagning på op til 1,5 mia. kr. under nærmere beskrevne forudsætninger. Dette lånoptag vil indgå som en del af en kommende finansierings- og implementeringsplan for renoveringsindsatsen. I forhold til den politiske prioritering vil Naalakkersuisoq for Boliger og Infrastruktur indkalde samtlige partier til boligpolitiske forhandlinger med henblik på et samlet boligforlig.

Sundhedsvæsenet

Vi har afsat midler til nye initiativer i sundhedsvæsenet allerede ved førstebehandlingen af årets finanslovsforslag. Det drejer sig bl.a. om midler til etablering af en ny landsdækkende børneafdeling ved Dronning Ingrid's Hospital og midler til en ekstra indsats i børne- og ungepsykiatrien. Sundhedskommissionen fremkommer med sin betænkning til foråret, og det er forhåbningen, at Inatsisartut på denne baggrund kan samles om et langsigtet sundhedsforlig for den kommende årrække. Det er imidlertid også klart, at nogle udfordringer i Sundhedsvæsenet kræver hurtigere handling, og Naalakkersuisut forbereder på denne baggrund en tillægsbevilling omfattende en akutpakke med tiltag, som så vidt muligt vil kunne implementeres allerede i år. Den politiske proces vil blive varetaget af Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Familier og Sundhed.

Den offentlige administration

Der er bred politisk enighed om, at det er nødvendigt at sætte grænser for væksten i den offentlige administration. Parterne bag finanslovsaftalen har på denne baggrund besluttet, at der skal udmøntes besparelser i selvstyrets centraladministration på 10 mio. kr. årligt. Disse besparelser er udmøntet som ændringsforslag ved 3. behandlingen af finanslovsforslaget.

Kommunerne

Forhandlingerne om årets bloktilskudsforhandlinger med kommunerne er foregået i konstruktiv og positiv ånd. Den 15. november indgik Naalakkersuisut og kommunerne på denne baggrund en aftale om bloktilskud til kommunerne for 2023. Med den indgåede aftale udgør bloktilskuddet til kommunerne 1,6 milliarder i 2023. Kommunerne har i årets bloktilskudsforhandlinger lagt afgørende vægt på en udskydelse af ikrafttræden af de nye love om jobsøgningsydelse og offentlig hjælp, som skulle være trådt i kraft den 1. januar. Naalakkersuisut og Inatsisartut har imødekommet dette ønske ved vedtagelse af et lovforslag under punkt 183 på indeværende samling. Naalakkersuisut ser frem til et fortsat godt samarbejde med kommunerne også i det kommende år.

Naalakkersuisuts ændringsforslag til 3. behandlingen

Til finanslovsforslagets 3. behandling har Naalakkersuisut fremsat 102 ændringsforslag. Ændringsforslagene er fordelt på 87 ændringsforslag til bevillinger og 15 ændringsforslag til tekstanmærkninger. Finans- og Skatteudvalget har indstillet samtlige ændringsforslag til vedtagelse.

Ændringsforslagene er fyldigt omtalt i Finans- og Skatteudvalgets tillægsbetænkning, hvor jeg kun skal nævne nogle enkelte.

Der fremsættes 14 ændringsforslag med opdaterede indtægtsskøn på baggrund af en begyndende normalisering af vilkårene for fiskerieksperten, som aktuelt opnår gode priser på de økonomisk mest betydende arter.

Der fremsættes forslag til en ny tekstanmærkning, som på baggrund af finanslovsaftalen ophæver indførselsafgifterne på alle former for kød, undtagen lammekød, fra den 1. januar 2023.

Der fremsættes forslag til en ny tekstanmærkning, som bemyndiger Skattestyrelsen til at bortse fra de nye regler om beskatning af delvise frirejser, som blev indført på EM2021. Hermed går man tilbage til den tidligere gældende retstilstand, hvorefter beskatningen af feriefrirejser sker ud fra skattestyrelsens konkrete vurdering. Forslaget fremsættes på baggrund af en vurdering af, at de nye regler ville være for vanskelige at administrere i praksis.

Der optages en ny tekstanmærkning, som bemyndiger Naalakkersuisut til at afgive et bindende tilsagn om et indskud på op til 50 mio. kr. i fonden for "Grønlands Nationalgalleri for Kunst". Tilskuddet skal medvirke til at tilvejebringe den samlede anlægssum til færdiggørelsen af projektet. Udbetaling af indskuddet er betinget af, at Fondens bestyrelse dokumenterer, at fonden har sikret finansiering eller bindende tilsagn herom for den resterende andel af den samlede projektsum.

Afslutning

Afsluttende vil jeg på vegne af Naalakkersuisut gerne takke alle for det engagerede arbejde, der har været i forbindelse med de politiske forhandlinger om finanslovsforslaget for 2023 såvel her i Inatsisartut som i Departementet for Finanser og Ligestilling.

Med disse ord ser jeg frem til en positiv og konstruktiv finanslovsdebat her i salen.